

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијси савјет

MIŠLjENjE
na Nacrt Pravila o ustupanju podataka pravnim i fizičkim osobama i načinu njihovog korištenja, po zahtjevu Agencije za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d.
Sarajevo

Sarajevo, veljača, 2014. godine

Broj: 02-26-2-05-70-II/13
Sarajevo, 6.2.2014. godine

Na temelju članka 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“ br. 48/05, 76/07 i 80/09), a na zahtjev Agencije za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće na 80. (osamdesetoj) sjednici održanoj dana 6.2.2014. godine, daje

MIŠLJENJE

Nacrt Pravila o ustupanju podataka pravnim i fizičkim osobama i načinu njihovog korištenja, usuglašen je sa Zakonom o konkurenciji.

O b r a z l o Ź e n j e

Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine (daljnje u tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 3.4.2013. godine pod brojem: 02-26-2-05-II/13, od strane gospodarskog subjekta “LRC Inženjering” d.o.o. Sarajevo, dr. Silve Rizvanbegović A, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: “LRC Inženjering”) podnesen Zahtjev za pokretanje postupka (u daljnjem tekstu: Zahtjev), u smislu članka 27. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) (daljnje u tekstu: Zakon), protiv Agencije za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička 3, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: AFIP) radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja, iz članka 10. stavak (2) točke c) i d) Zakona, a kojim Zahtjevom su, između ostalog, obuhvaćene i odredbe Pravila o ustupanju podataka pravnim i fizičkim osobama i načinu njihovog korištenja (daljnje u tekstu: Pravila), usvojena od strane Nadzornog odbora AFIP-a, te je, sukladno članku 32. stavak (2) Zakona, dana 16.5.2013. godine, donesen Zaključak o pokretanju postupka broj: 02-26-2-05-6-II/13.

Konkurencijsko vijeće sukladno članku 25. stavak (2) Zakona), na nacrtu i prijedlogu zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, a koje su obvezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj usuglašenosti sa Zakonom.

Obzirom da je gospodarski subjekt AFIP, Konkurencijskom vijeću dana 10.4.2013. godine pod brojem: 01-26-7-06-I/13, dostavio na mišljenje već usvojena Pravila (Nadzorni odbor AFIP-a usvojio je pravila 22.3.2013.godine) i to nakon podnesenog Zahtjeva za pokretanje postupka radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja ovog gospodarskog subjekta, u kom Zahtjevu je obuhvaćen i prigovor Podnositelja na sama Pravila, Konkurencijsko vijeće je dana 11.6.2013. godine, gospodarskom subjektu AFIP dostavilo Mišljenje broj: 01-26-7-065-5-I/13 u kome je navedeno da bez provedenog postupka ne može utvrditi usklađenost Pravila sa odredbama Zakona, te će se o istim odlučiti u okviru pokrenutog postupka.

Sukladno danom mišljenju, Konkurencijsko vijeće je dana 16.12.2013. godine, nakon provedenog postupka, donijelo Rješenje broj: 02-26-2-05-52-II/13, kojim je, između ostalog, utvrđeno da pojedine odredbe Pravila nisu u skladu sa Zakonom, te je istim u točki 2. izreke, naloženo da AFIP uskladi odredbe Pravila u vremenskom roku od 30 dana od dana primitka predmetnog Rješenja i dostavi na uvid dokaze o izvršenju.

Postupajući po nalogu iz predmetnog Rješenja, AFIP je dana 17.1.2014. godine, pod brojem: 02-26-2-05-61-II/13, dostavio Konkurencijskom vijeću nacrt izmjenjenih Pravila (daljnje u tekstu: Nacrt Pravila) na mišljenje.

Analizom dostavljenog Nacrta Pravila, Konkurencijsko vijeće je ustanovilo da su korigirane sporne odredbe na koje su u predmetnom Rješenju dane primjedbe i to:

- da člankom 9. stavak (1) Pravila, nisu bili propisani jasni i transparentni kriteriji, identični za sve klijente, jer su navodi „*može prema svojoj procjeni ugovoriti i primjenu neke druge ugovorne kazne*“, ostavljali otvorenu mogućnost AFIP-u nametanja različite kazne jednom gospodarskom subjektu u odnosu na drugi gospodarski subjekt za istu vrstu djelovanja što je omogućavalo različit tretman klijenata, i predstavljalo povredu u smislu članka 10. stavak (2) točka c) Zakona. Sporna odredba korigirana je člankom 8. Nacrta Pravila, gdje je definirano da je u slučaju nepoštivanja ugovornih odredbi oko korištenja podataka, predviđena klauzula o jednokratnoj odšteti u visini iznosa naknade za ustupanje podataka, fakturiranih nakon zaključenja ugovora o poslovnoj suradnji;

- da su se člankom 8. stavak (1) Pravila, zbog nametanja dodatnih uvjeta da se podaci iz financijskih izvješća mogu koristiti samo za vlastite potrebe i ne smiju ustupati trećim osobama, kršile odredbe Zakona, iz članka 10. stavak (2) točka d), kao i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik FBiH», broj 83/09), koji propisuje da je ovlaštena institucija (gospodarski subjekt AFIP) dužna svoje podatke dostavljati svim pravnim i fizičkim osobama bez nametanja ograničenja, odnosno dodatnih uvjeta. Sporna odredba korigirana je člankom 7. Nacrta Pravila, gdje je propisano da korištenje podataka u komercijalne svrhe nije zabranjeno pod uvjetom da je naručitelj prethodno sklopio ugovor sa AFIP-om za korištenje podataka u te svrhe, pri čemu se podaci ne mogu distribuirati u izvornoj, već u vlastitoj izvještajnoj formi, koja će biti prethodno dostavljena AFIP-u na odobrenje, a radi kontrole vjerodostojnosti prezentiranih podataka;

- da u odredbi članka 4. Pravila, kojim se reguliralo avansno plaćanje (plaćanje unaprijed) za pružanje mjerodavne usluge, kao preduvjet za dostavljanje naručenih podataka, kao i u odredbama članka 9. stavak (2) Pravila, nisu bili utvrđeni javni i transparentni kriteriji, identični za sve klijente, jer navodi „*ako posumnja na kršenje Pravila i odredaba ugovora o poslovnoj suradnji*“ prilikom pristupanja sklapanju ugovora, odnosno procjene utemeljenosti sumnje na kršenje Pravila, gdje je gospodarski subjekt AFIP samostalno odlučivao o mogućnosti protestiranja same garancije, mogao izazvati situaciju da uskrati nekom gospodarskom subjektu pružanje mjerodavne usluge ili zaključivanje samog Ugovora o poslovnoj suradnji, čime gospodarske subjekte – klijente, može dovesti u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj, što predstavlja kršenje odredbi Zakona, iz članka 10. stavak (2) točka d). Sporne odredbe članka 9. stavak (2) Pravila, također su korigirane člankom 8. Nacrta Pravila.

- da su odredbe članka 18. Pravila, gdje je bila ostavljena mogućnost gospodarskom subjektu AFIP da „*pod povoljnijim uvjetima od odredaba Pravila, zaključi Ugovor o poslovnoj suradnji sa odabranim gospodarskim subjektom*“ dovodile u nepovoljan i diskriminirajući položaj veliki broj gospodarskih subjekata – potencijalnih klijenata gospodarskog subjekta AFIP, koji se ne bave djelatnostima nabrojanim u članku 18., i samim tim ne mogu ispuniti dodatne postavljene uvjete te ostvariti povoljnije uvjete za sklapanje Ugovora o poslovnoj suradnji sa gospodarskim subjektom AFIP, što nije u skladu s člankom 10. stavak (2) točke c) i d) Zakona. Odredbe članka 18. Pravila su također bile u suprotnosti sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji propisuje da je ovlaštena institucija (gospodarski subjekt AFIP) dužna svoje podatke dostavljati svim pravnim i fizičkim osobama bez nametanja ograničenja, odnosno dodatnih uvjeta. Ovaj sporni članak je brisan u potpunosti.

Sukladno naprijed izloženom, Konkurencijsko vijeće smatra da se odredbama Nacrta Pravila, ne sprječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija na mjerodavnom tržištu, te je odlučilo kao u izreci ovog mišljenja.

Predsjednik

Gordan Raspudić